

**ความต้องการในการใช้พื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี**
**Need Analysis of the Establishment of Rajamangala University of Technology
Phra Nakhon, Chai Badan Education Center, Lopburi Province**

อรรถการ สัตยพานิช^{1*} วิมลพรรณ อาภาเวท¹ ธีรวัจน์ อุดมสินเจริญกิจ¹ และ
ณริศา ชัยศุภมงคลลาภ¹
Arttakarn Sattayapanich^{1*} Wimonpan Arpavate¹ Theerawat Udomsincharoenkij¹
and Nerisa Chaisupamongkollarp¹

^{1*} คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
The faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* Corresponding author e-mail: arttakarn.s@rmutp.ac.th

Received: 11/11/2024 Revised: 13/12/2024 Accepted: 17/12/2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง ความต้องการในการใช้พื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม 400 ชุด ศึกษาความต้องการบริการทางการศึกษาและความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในการเปิดศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดำเนินการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์จากผู้ใช้บัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรม ทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้นำชุมชนที่อยู่ในรัศมีใกล้เคียงอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 10 คน และการตอบแบบสอบถามโดยนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ การใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า อำเภอชัยบาดาล มีความต้องการแรงงานทักษะสูง และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ ส่งผลให้มีความต้องการบัณฑิตที่มีทั้งทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อวิชาชีพ (Hard Skill) และทักษะที่องค์กรต้องการในการทำงาน (Soft Skill) รวมทั้งควรมีการพัฒนาทักษะทั้งสองด้านอย่างต่อเนื่องภายหลังสำเร็จการศึกษา โดยได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษาร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานวิชาชีพ ทั้งนี้ นักเรียนตัดสินใจศึกษาต่อจากความสนใจในสาขาวิชา โอกาสในการประกอบอาชีพ และสิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย โดยมีความคาดหวังว่าจะได้รับการศึกษาในหลักสูตรที่ทันสมัยมีคุณภาพ และมีโอกาสในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อการจัดตั้งศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยด้านมาตรฐานและความพร้อม ปัจจัยด้านความสะดวกสบาย ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านชื่อเสียงและบริการ

คำสำคัญ: ความต้องการบริการทางการศึกษา ความต้องการศึกษาต่อ นักเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

This research article “Need Analysis of the Establishment of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Chai Badan District Education Center, Lopburi Province” employs a mixed methods approach collect data using interviews and distribute 400 questionnaires to access the educational service needs and preferences of high school students, or their equivalents, in establishing an academic center in Chai Badan District, Lopburi Province, under Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. Data were collected through interviews with 10 stakeholders, including entrepreneurs, experts from both public and private sectors in the industry, and community leaders in proximity to Chai Badan District. The questionnaire was completed by 400 students studying at the high school level or equivalent in Chai Badan District. Data analysis and data presentation was conducted by using descriptive analysis, descriptive and inferential statistics. The qualitative findings reveal a significant demand for a highly skilled workforce and management experts, leading to a need for graduates who possess both essential professional skills (hard skills) and organizational skills (soft skills). Continuous development of these skills after graduation, supported by educational institutions in collaboration with governmental and professional agencies, is recommended. Students' decisions to pursue higher education are influenced by their interest in specific fields of study, career opportunities, and the facilities provided by the university, with the expectation of receiving education in modern, high-quality programs that enhance career prospects upon graduation. The quantitative results identify five key factors influencing high school students' demand for higher education in Chai Badan District, Lopburi Province, relevant to the establishment of an educational center by Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. These factors are educational standards and readiness, convenience, curriculum, family influence, and the university's reputation and services.

Keywords: Educational service needs, Higher education demand, High school students

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันในโลกศตวรรษที่ 21 เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งจากการปฏิวัติเทคโนโลยีดิจิทัลที่ก่อให้เกิดการปฏิวัติอาชีพตามมา ส่งผลทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนไปเพื่อก้าวให้ทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาประเทศและสังคมโลก การที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพได้นั้น ปัจจัยสำคัญ คือ การศึกษา เพราะการศึกษานอกจากจะทำให้มนุษย์มีความรู้และพัฒนาตนเองได้แล้ว ยังสามารถเป็นตัวกำหนดทิศทางของประเทศได้อีกด้วย เพราะหากประเทศใดมีการส่งเสริมการศึกษาที่ชัดเจนถูกทิศทาง มีการวางแผนการผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ ย่อมจะทำให้ประเทศนั้น ๆ มีต้นทุนทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการสร้างประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า หลายประเทศ

เริ่มมีการส่งเสริมการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาประชากรให้เหมาะสำหรับโลกในยุคปัจจุบัน จนถึงการพัฒนาศักยภาพประชากรและแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความหมายการศึกษาว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และก่อให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้งแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษา ที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ การศึกษาในระดับอุดมศึกษาถือว่าเป็นอีกหนึ่งกระบวนการในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และคุณสมบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน การเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญมากถือได้ว่าเป็นต้นทุนแห่งชีวิต และเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญต่อการเลือกงาน การประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีพให้ตัวเองและครอบครัว และเพื่อเป็นกำลังคนมีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดการศึกษาด้านความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ เสื้อผ้า แฟชั่น อาหาร การบริหารจัดการ เทคโนโลยีการสื่อสารมวลชนและการออกแบบ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2548 ในปัจจุบันบริหารจัดการภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) "ราชมงคลพระนคร" มหาวิทยาลัย แห่งเทคโนโลยีนวัตกรรมและการบูรณาการ (RMUTP "University of Technology, Innovation and Integration") โดยยึดมั่นในพันธกิจ (Mission) 1) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้พร้อมเป็น "นวัตกรบูรณาการ" ที่มีความรอบรู้ มีความสามารถในการปรับตัว และรับมือกับความท้าทายได้อย่างรวดเร็ว 2) สร้างฐานข้อมูล คุณภาพ เพื่อสร้างสรรค์งานวิจัย และต่อยอดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและ ชุมชน 3) บริการวิชาการต่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อยกระดับการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4) ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 5) บริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล พร้อมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ต้นแบบ พร้อมทั้งดำเนินงานด้วยเอกลักษณ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (Strategic Themes/ Strategies) อันได้แก่ 1) มุ่งความเป็นเลิศในเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติที่สร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจและสังคม 2) สร้าง ความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยฯ ตอบรับการเปลี่ยนแปลง และ 3) พัฒนามหาวิทยาลัยฯ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน สังคม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีกลไกการจัดการ การศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการด้านการศึกษา บริการวิจัย บริการทางวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพบุคคล ตอบสนองและสอดคล้องต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของท้องถิ่นและ ชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศโดยจัดการศึกษา ตามวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับศักยภาพ แผนพัฒนาและ เศรษฐกิจชุมชนของจังหวัดเป็นสำคัญ

ด้วยความสำคัญดังกล่าว มหาวิทยาลัยฯ จึงมีแผนที่จะเพิ่มศูนย์การศึกษาแห่งใหม่ เนื่องจากมหาวิทยาลัยฯ แม้จะมีพื้นที่ตั้งในกรุงเทพมหานครถึง 4 ศูนย์ หากแต่มีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด ประกอบกับได้รับการบริจาคที่ดินในอำเภอชัยบาดาล เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยจะมีการจัดการศึกษาตามวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับศักยภาพ และแผนพัฒนาและเศรษฐกิจชุมชนของจังหวัดเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาลจึงเป็นโอกาสของจังหวัดลพบุรี ที่จะมียุทธศาสตร์การศึกษาทางเลือกที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้บริการทางวิชาการ ทั้งระดับปริญญา และการฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน จึงจำเป็นต้องทำการสำรวจ วิเคราะห์ผ่านการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการรับบริการทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในการเปิดศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการการรับบริการทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
- 2) เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในการเปิดศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. การทบทวนวรรณกรรม

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม (The Multiple Factors Theory of Decision Making and Social Action) ของรีดเดอร์ (Reeder, 1971 อ้างถึงใน ภัทรธิวา วารินทร์, 2539) อธิบายว่า เหตุผลในการตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล ประกอบด้วยปัจจัยหลาย ๆ ประการ รวมเรียกว่ากลุ่มเหตุผลในการตัดสินใจ ซึ่งประกอบกันในการช่วยสนับสนุน การตัดสินใจแต่ละครั้งกลุ่มเหตุผลในการตัดสินใจ อาจมาจากปัจจัยต่อไปนี้ 1) ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ประกอบด้วย เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย (Goal) ความเชื่อ (Belief Orientation) มาตรฐานค่านิยม (Value Standards) และนิสัยและขนบธรรมเนียมประเพณี (Habits and Customs) 2) ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) ประกอบด้วย ความคาดหวัง (Expectations) ข้อผูกมัด (Commitment) และแรงเสริม (Forces) และ 3) ปัจจัยสนับสนุน (Able Factors) ประกอบด้วย โอกาส (Opportunity) ความสามารถ (Ability) และการสนับสนุน (Support)

จากแนวความคิดทฤษฎีของรีดเดอร์ดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาอธิบายเกี่ยวกับการศึกษาต่อ และเป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรข้อมูลด้านประชากร เพื่อการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักเรียนมัธยมปลายในเขตจังหวัดลพบุรีที่ต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล

นอกจากนี้ ยุวดี มาพุท (2559) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาต่อไว้ดังนี้ 1) เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงาน เหตุผลหลัก ๆ หลายคนตัดสินใจเรียนต่อ เพราะผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจะสามารถเข้าสู่บางตำแหน่งได้ง่ายกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี เนื่องจากบางหน่วยงาน

จะกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าสอบไว้ตั้งแต่ตอนเริ่มต้น 2) เพื่อเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจในเชิงลึก หลายคนตัดสินใจเรียนต่อในระดับที่สูง ไม่ใช่เพราะสาเหตุทางหน้าที่การงานเป็นหลัก แต่เรียนต่อเพราะมีความสนใจ 3) เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีหลายคนทีหลังจากทำงานไปได้จนถึงจุด ๆ หนึ่งแล้ว พบว่า ตนเองไม่สามารถเลื่อนตำแหน่งหรือได้รับเงินเดือนที่สูงกว่านี้ได้ เพราะว่ามีข้อจำกัดในเรื่องคุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษา จึงตัดสินใจเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อเป็นใบเบิกทางในตำแหน่งงานที่สูงขึ้น 4) เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับทางวิชาการ สำหรับใครที่ต้องการอยากมีผลงานทางด้านวิชาการ ที่ถูกตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในการเรียนต่อในระดับปริญญาโทและเอก ก็จะมีโอกาสที่จะได้ทำงานหรือร่วมทำงานวิจัยในสิ่งที่ตัวเองสนใจ ได้สำรวจหรือค้นพบทฤษฎีใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ และ 5) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองในการประกอบธุรกิจ เช่น ธุรกิจส่วนตัว ถึงแม้ว่าวุฒิการศึกษาจะไม่ได้มีความจำเป็น แต่อย่างน้อยก็ยังเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมทำธุรกิจ รวมไปถึงผู้ให้บริการ กิงแก้ว อาริรักษ์ (2548) ได้กล่าวถึงการให้ความสำคัญของการศึกษาต่อไว้ดังนี้ 1) กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อที่หลากหลาย 2) ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ลึกซึ้งขึ้น โดยใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลสะท้อนความคิดเห็นจากแหล่งการเรียนรู้ 3) กระตุ้นมุ่งเน้นลึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผลักดันให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น สามารถสร้างผลผลิตในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงขึ้น 4) เสริมสร้างการเรียนรู้จนเกิดทักษะการแสวงหาข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการสร้างความรู้ความตระหนักเชิงมนทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติและ ความแตกต่างของข้อมูล 5) แหล่งการเรียนรู้เสริมสร้างการพัฒนาการคิด เช่น การแก้ปัญหา การให้เหตุผล และการประเมินอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยกระบวนการวิจัยอิสระ 6) เปลี่ยนเจตคติของครูและผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 7) พัฒนาทักษะการวิจัยและความเชื่อมั่นในตนเองในการค้นหาข้อมูล และ 8) เพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ ในด้านเนื้อหา เจตคติ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในการเรียนรู้

ขณะที่ ประเสริฐศรี ขาวช่วง (2559) พบว่า ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนเอกชนในลพบุรีพัฒนาเนื้อหาหลักสูตร สื่อการเรียน กระบวนการสอนและแนะแนวด้านวิชาการ พร้อมปลูกฝังคุณธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย ด้านพิธีวิชญ์ รุ่งเจริญ และ ณรงค์ฤทธิ์ มีเสมอ (2566) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า มีความต้องการสูงในด้านหลักสูตรใหม่และบริการศึกษา แต่พบปัญหาในระบบรับสมัครที่ซับซ้อน และการอัปเดตเอกสาร และ วิทวัส เหล่ามะลอ (2562) พบปัจจัยหลักต่อการเลือกศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นคือ ชื่อเสียงและการยอมรับของสังคม โดยปัจจัยด้านสถาบันและหลักสูตรมีอิทธิพลสูงสุด

ทฤษฎีทางจิตวิทยา Maslow (1974) ได้พัฒนาทฤษฎีจิตวิทยาตามนุษยนิยม (Humanistic Theory) ซึ่งเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์จำนวนมากสามารถอธิบายได้โดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่ทำให้ชีวิตของเขาได้รับความสมปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง และทฤษฎีลำดับความต้องการของมนุษย์ (Hierarchical Theory) ของมาสโลว์ในขั้นที่ 4 คือความต้องการได้รับการนับถือยกย่อง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ความต้องการนับถือตนเอง (Self-respect) คือ ความต้องการมีอำนาจ มีความสามารถ มีความแข็งแรง เชื่อมั่นในตนเอง ต้องการที่จะรู้สึกว่ามีคุณค่าและสามารถที่จะประสบความสำเร็จในงานต่าง ๆ และมีชีวิตที่เด่นดัง 2) ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (Esteem from Other) เป็นความต้องการได้รับความสนใจ ได้รับการยอมรับ ได้รับการยกย่องชมเชยจากผู้อื่น สำหรับความต้องการ

ทางการศึกษานั้น เป็นความต้องการได้รับการนับถือยกย่องโดยแท้ เป็นทั้งความต้องการได้รับการนับถือตนเอง และความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น การศึกษาระดับปริญญาเป็นบันไดสำคัญที่จะนำไปสู่เป้าหมายสำเร็จได้ในระดับหนึ่ง

นอกจากด้านผู้เรียนแล้ว ในด้านความต้องการของตลาดแรงงาน ผลการวิจัยของ ขวลิขิต ขอดศิริ และ ดารณีย์ พยัคฆ์กุล (2563) ศึกษาความต้องการสมรรถนะด้านแรงงานและการผลิตกำลังคนในตลาดแรงงาน จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงหน่วยงานราชการ สถานศึกษา และสถานประกอบการในพื้นที่ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า ความต้องการแรงงานทั้งหมดอยู่ที่ 9,314 คน โดยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการสูงสุด รองลงมาคือ ปวส. และปริญญาตรี สำหรับการผลิตกำลังคนพบว่า ประเภทวิชาอุตสาหกรรมมีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ พาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ และ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้านสมรรถนะที่ผู้ประกอบการต้องการเรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ทักษะภาษา ทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ และทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานเป็นทีม และการสร้างสรรค์นวัตกรรม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร

ทฤษฎีทางประชากร ศุภวัธย์ พลายน้อย และ เนาวรัตน์ พลายน้อย (2528) กล่าวถึง ทฤษฎีการตื่นตัวทางประชากร (The Theory of Demographic Response) ของ Kingsley Davis เกี่ยวกับการที่ประชากรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมว่า ประชากรที่มีความคาดหวัง ต้องการความก้าวหน้าสูง จะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม เช่น อาจมีการย้ายถิ่น หรือมีการแต่งงานช้าลง โดยปกติแล้วผู้ย้ายถิ่นโดยทั่วไปจะมีลักษณะเลือกสรรในเชิงบวกคือ เป็นผู้มีสุขภาพกว้างขวาง จิตใจกล้าเสี่ยง เป็นผู้ต้องการความสำเร็จเป็นส่วนใหญ่ ตัวแปรทางประชากร เช่น การย้ายถิ่นจึงพอที่จะชี้ได้ว่า ผู้ที่ย้ายถิ่นเป็นผู้ที่ต้องการความสำเร็จน่านี้น่าจะต้องการ ขวนขวายศึกษาหาความรู้ทั้งแก่ตนเองและครอบครัว

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ที่คาดว่าจะเป็กลุ่มเป้าหมาย ในการรับบริการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน แบ่งเป็น ผู้ใช้บัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรม ทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้นำชุมชนที่อยู่ในรัศมีใกล้เคียงอำเภอชัยบาดาล จำนวน 10 คน ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ใช้สูตรการคำนวณประชากรที่มีจำนวนนับได้ไม่แน่นอน (Infinite Population) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) แบ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 400 คน จำนวน 4 โรงเรียน จากจำนวน 51 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วน แบ่งเป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การพรรณนาวิเคราะห์เนื้อหาอย่างเป็นระบบตามประเด็นเนื้อหาที่ศึกษา ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการลงรหัสข้อมูล (Coding) และนำมาวิเคราะห์หรือประมวลผลข้อมูล (Data Processing) ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ที่ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะทางประชากร และค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายระดับความคิดเห็นต่อความต้องการในการจัดตั้งศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบ หรือการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เพื่อหาความแตกต่างลักษณะประชากรกับระดับความคิดเห็นต่อความต้องการจำเป็นในการจัดตั้งศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

4. ผลการวิจัย

4.1 เพื่อศึกษาความต้องการการรับบริการทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ผลการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรม ทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้นำชุมชนที่อยู่ในรัศมีใกล้เคียงอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านต่าง ๆ ความคาดหวังของสถานประกอบการต่อบัณฑิตในอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ความต้องการในการพัฒนาตนเองหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิต ความก้าวหน้าในอาชีพ ความพึงพอใจของนักศึกษาปัจจุบันต่อหลักสูตรและรายวิชา ความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในอำเภอชัยบาดาล และความคาดหวังของนักเรียนในอำเภอชัยบาดาลต่อการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เพื่อศึกษาความต้องการการรับบริการทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ทั้งนี้ ความต้องการของตลาดแรงงานด้านต่าง ๆ ในอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ภาคการเกษตร ทั้งเกษตรกรรม การใช้เครื่องจักรทางการเกษตรสมัยใหม่ และการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ต้องการแรงงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าทางการเกษตร ขณะที่ภาคการบริการยังมีความต้องการแรงงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการขนส่ง เช่นเดียวกับภาคการค้าที่ต้องการแรงงานด้านการบริการลูกค้าและการจัดการสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานทักษะสูง จังหวัดลพบุรียังคงต้องการแรงงานที่มีทักษะเฉพาะทาง เช่น ช่างเทคนิค วิศวกร ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการเพื่อดูแลการดำเนินงาน และการวางแผนยุทธศาสตร์ทั้งในองค์กรภาครัฐและเอกชน

ด้านความคาดหวังของสถานประกอบการต่อบัณฑิตในอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษพบว่า ทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อวิชาชีพ (Hard Skill) ที่บัณฑิตควรมี ได้แก่ ทักษะทางวิชาการและความรู้เฉพาะทาง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทักษะที่องค์กรต้องการในการทำงาน (Soft Skill) ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย การฟังและการตอบสนอง ทักษะการแก้ปัญหา และการคิดเชิงวิพากษ์

ความรับผิดชอบและความตั้งใจในการทำงาน การทำงานเป็นทีม ความยืดหยุ่นและการปรับตัว รวมทั้งจริยธรรมและความซื่อสัตย์

ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิต การพัฒนาทักษะที่จำเป็นประกอบด้วย การพัฒนาทักษะที่องค์กรต้องการในการทำงาน (Soft Skill) เช่น การสร้างเป้าหมายที่เหมาะสม การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อวิชาชีพ (Hard Skill) เช่น เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สำคัญสำหรับงาน การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หรือการอบรมเชิงลึกในสาขาวิชาที่ต้องการพัฒนา การสร้างประสบการณ์ผ่านการฝึกงาน หรือเข้าร่วมโครงการอาสาสมัคร และการมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อเรียนรู้และสร้างเครือข่าย

ขณะที่ความก้าวหน้าในอาชีพที่นักศึกษาต้องการ ประกอบด้วยหลายปัจจัย ได้แก่ การเข้าถึงการศึกษา และการฝึกอบรมที่มีคุณภาพ ทั้งจากการฝึกงาน และการฝึกอบรมผ่านการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ICT ในการสอน หรือมีการฝึกอบรมในระบบออนไลน์ รวมไปถึงการมีครอบครัวและผู้ปกครองที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมเพื่อสร้างความก้าวหน้า นอกจากนี้ นักศึกษายังต้องการให้มีการสร้างความร่วมมือระหว่างบริษัทและองค์กรในท้องถิ่นเพื่อจัดหางาน และการฝึกอบรมให้แก่นักศึกษา และการสร้างเครือข่ายระหว่างนักศึกษา ครู ผู้ประกอบการ และชุมชน ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาแนวโน้มตลาดแรงงานเพื่อให้เกิดความพร้อมในการประกอบอาชีพ ขณะที่ความพึงพอใจของนักศึกษาปัจจุบันต่อหลักสูตรและรายวิชา พบว่าความพึงพอใจเกิดขึ้นจาก เนื้อหาของหลักสูตร รายวิชาตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและเทคโนโลยีที่ทันสมัย คุณภาพของผู้สอน และวิธีการสอน การให้คำปรึกษา การสนับสนุนทางการเงิน สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่ครบครัน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การส่งเสริมให้มีกิจกรรมนอกหลักสูตร และการประเมินหลักสูตรและรายวิชาที่เหมาะสม

ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ในส่วนของนักเรียนพบว่า มาจากความสนใจในสาขาวิชา โอกาสในการประกอบอาชีพ สิ่งอำนวยความสะดวก และความพร้อมในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย รวมถึงทุนการศึกษา และโครงการสนับสนุนการศึกษา เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อและการสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจ ทั้งในแง่ของกำลังทรัพย์และกำลังใจ ขณะเดียวกันสถาบันการศึกษาควรจัดให้มีวันแนะนำ หรือกิจกรรมเปิดบ้าน (Open House) เนื่องจากความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสถาบันการศึกษามีส่วนช่วยในการตัดสินใจ

ความคาดหวังของนักเรียนในอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ต่อการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาพบว่า นักศึกษาคาดหวังที่จะได้รับการศึกษาในหลักสูตรที่ทันสมัย มีคุณภาพ ภายใต้การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การมีศูนย์ให้คำปรึกษา การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร ได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะ พร้อมไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีรองรับต่อการเรียนการสอน และมีโอกาสในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา รวมทั้งมีความคาดหวังต่อการเติบโตส่วนบุคคล ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพื่อพร้อมในการเผชิญกับความท้าทายในอนาคต

4.2 ความต้องการในการเปิดศูนย์การศึกษา ศูนย์ฯ ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผลการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายและเพศหญิง ในจำนวนที่เท่ากัน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย ระหว่าง 3.01 - 3.50 มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีความสนใจเข้าศึกษาคณะที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อการจัดตั้งศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักเรียนมีความต้องการด้านหลักสูตรมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสถาบันการศึกษา ด้านความมีชื่อเสียง ด้านสถานที่ตั้ง และด้านครอบครัว ในระดับมาก ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดตามปัจจัยต่าง ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อ	mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านหลักสูตร	4.27	0.67	มาก
ด้านสถาบันการศึกษา	4.22	0.66	มาก
ด้านความมีชื่อเสียง	4.20	0.71	มาก
ด้านสถานที่ตั้งของสถานศึกษา	4.19	0.69	มาก
ด้านครอบครัว	4.00	0.83	มาก

โดยด้านหลักสูตรพบว่า หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจและมีหลักสูตรให้เลือกเรียนหลากหลายเป็นตัวแปรที่นักเรียนต้องการมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ในการตัดสินใจเข้าศึกษามหาวิทยาลัย ส่วนด้านสถาบันการศึกษา ตัวแปรที่นักเรียนต้องการ คือ การที่มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ด้านความมีชื่อเสียง นักเรียนต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ด้านสถานที่ตั้งของสถานศึกษา ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องการให้มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมร่มรื่น สวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น บริการระบบซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ รวมไปถึงขนาดและจำนวนของศูนย์การเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ และห้องเรียนต้องมีความเหมาะสม เพียงพอต่อการเรียนรู้ และในด้านของครอบครัวพบว่า การที่บุคคลในครอบครัวต้องการให้ศึกษาต่อส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าตัวแปรอื่น

นอกจากนี้ ผลวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อ

การจัดตั้งศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 2 และภาพที่ 1

ตารางที่ 2

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยร่วมที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ปัจจัยร่วม	ตัวแปรย่อย	Factor Loading	Cumulative Variance	Communalities
1	มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย	0.796	59.821	0.665
	มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน	0.768	65.471	0.610
	มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ	0.790	69.398	0.673
	มีคุณภาพระดับสากล เช่น ได้รับการประเมินระดับ 5 ดาว ด้านการดำเนินงานของบัณฑิตจาก QS Stars University Rating System	0.796	72.901	0.680
2	หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ	0.806	75.969	0.695
	มีหลักสูตรให้เลือกเรียนหลากหลาย	0.751	78.716	0.585
	หลักสูตรเป็นที่นิยม ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	0.806	81.354	0.698
	มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร	0.801	83.471	0.697
	มีหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน	0.816	85.403	0.679
	มีหลักสูตรการเรียนการสอนหลายระดับ ทั้งระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และหลักสูตรระยะสั้น (Non-degree)	0.795	87.214	0.656
3	บุคคลในครอบครัวต้องการให้ศึกษาต่อ	0.593	88.909	0.506
	รายได้ของครอบครัวเพียงพอที่จะศึกษาต่อได้	0.444	90.474	0.582
4	การคมนาคมสะดวกในการเดินทางมาเรียน	0.766	91.933	0.705
	มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมร่มรื่น สวยงาม	0.806	93.238	0.695
	สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น บริการระบบซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์	0.829	94.465	0.737
	มีหอพักสำหรับนักศึกษาที่บ้านอยู่ไกลมหาวิทยาลัย	0.681	95.559	0.519

ปัจจัยรวม	ตัวแปรย่อย	Factor Loading	Cumulative Variance	Communalities
	ขนาดและจำนวนของศูนย์การเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ และห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้	0.839	96.570	0.725
5	ความมีชื่อเสียงด้านความหลากหลายของหลักสูตร	0.824	97.522	0.680
	มีการให้บริการที่ประทับใจ	0.822	98.426	0.677
	ชื่อเสียงด้านนวัตกรรม	0.795	99.251	0.635
	มีความรับผิดชอบต่อสังคม และทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง	0.805	100.000	0.650

ภาพที่ 1

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ปัจจัยด้านมาตรฐานและความพร้อม	ปัจจัยด้านหลักสูตร	ปัจจัยด้านครอบครัว	ปัจจัยด้านความสะดวกสบาย	ปัจจัยด้านชื่อเสียงและการบริการ
- มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย - ได้รับการประเมินคุณภาพระดับสากล - มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ - ได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน	- หลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน - หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ - หลักสูตรเป็นที่นิยมตรงความต้องการของตลาดแรงงาน - หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐาน - หลักสูตรมีหลายระดับ - มีหลักสูตรให้เลือกเรียนหลากหลาย	- บุคคลในครอบครัวต้องการให้ศึกษาต่อ - รายได้ของครอบครัวเพียงพอที่จะศึกษาต่อได้	- การคมนาคมสะดวกในการเดินทางมาเรียน - มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมร่มรื่นสวยงาม - มีสิ่งอำนวยความสะดวก - บริการหอพักสำหรับนักศึกษา - ขนาดและจำนวนของศูนย์การเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ห้องเรียนมีความเหมาะสมเพียงพอ	- ความมีชื่อเสียงด้านความหลากหลายของหลักสูตร - มีการให้บริการที่ประทับใจ - มีชื่อเสียงด้านนวัตกรรม - ความรับผิดชอบต่อสังคมและทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

5. สรุปผลและอภิปรายผล

5.1 สรุปผล

การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาความต้องการการรับบริการทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พบว่า ตลาดแรงงานในอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ต้องการแรงงานในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าที่มีทักษะเฉพาะทางสูง เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศและวิศวกร สถานประกอบการคาดหวังให้บัณฑิตมีทักษะเฉพาะทางและทักษะการทำงานร่วมกัน

(Soft Skills) ส่วนบัณฑิตต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านทักษะและการศึกษาต่อ โดยนักเรียนมีความสนใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่มีหลักสูตรทันสมัยและมีคุณภาพ รวมถึงโอกาสในการประกอบอาชีพและการพัฒนาตนเองอย่างครบวงจร

การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ในการเปิดศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านมาตรฐานและความพร้อมทางการศึกษา เช่น การได้รับความยอมรับจากตลาดแรงงาน ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ด้านความสะดวกสบายในสถานศึกษา ด้านหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการตลาดแรงงานและความสนใจของผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว เช่น การสนับสนุนจากพ่อแม่และการเงิน รวมถึงปัจจัยด้านชื่อเสียงและการบริการของสถาบันการศึกษา โดยการวิเคราะห์ Factor Analysis พบว่าค่า KMO เท่ากับ 0.967 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.80 แสดงว่าข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยได้ ในขณะที่ค่าสถิติของ Bartlett's test of Sphericity เท่ากับ 0.00 แสดงว่าตัวแปรย่อยแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรย่อยแต่ละตัวต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ลงในเพียงปัจจัยเดียว ตัวแปรย่อยใดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยกว่า 0.40 จะต้องถูกตัดออกไปจากการวิเคราะห์

5.2 อภิปรายผล

1) เพื่อศึกษาความต้องการการรับบริการทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของตลาดแรงงานในจังหวัดลพบุรี ที่มีพื้นที่ทางการเกษตร มีความต้องการแรงงานทักษะสูงเพื่อใช้เครื่องจักรทางการเกษตรสมัยใหม่ และการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร สอดคล้องกับการศึกษาของศุภชัย ศรีสุชาติ (2561) พบว่า การที่รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งเศรษฐกิจจะถูกขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม จึงทำให้เกิดผลกระทบหลายประการ โดยเฉพาะภาคแรงงานที่จะต้องเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ แรงงานต้องมีการเตรียมความพร้อมให้มีความสามารถด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีทักษะตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมไปถึงผลการวิจัยที่ได้ค้นพบว่า นักศึกษามีความต้องการพัฒนาตนเองหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิต โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะที่องค์กรต้องการในการทำงาน (Soft Skill) และทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อวิชาชีพ (Hard Skill) ด้วยการศึกษาต่อ การอบรมพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อย่างการใช้เทคโนโลยี ซึ่งการวิจัยของ ศุภชัย ศรีสุชาติ (2561) เสนอด้วยว่า แรงงานยุค 4.0 ต้องสามารถทำงานร่วมกับเทคโนโลยีได้ดี

ด้านความคาดหวังของสถานประกอบการต่อบัณฑิตในด้านทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อวิชาชีพ (Hard Skill) และทักษะที่องค์กรต้องการในการทำงาน (Soft Skill) ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการสื่อสารการทำงานเป็นทีม ความยืดหยุ่นและการปรับตัว รวมทั้งจริยธรรมและความซื่อสัตย์ เป็นทักษะที่สถานประกอบการต้องการ สอดคล้องกับการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่พบว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ ทักษะด้านความร่วมมือ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสารและรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนที่มีความแตกต่างจากผลการวิจัย ประกอบด้วย ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และการอ่าน การเขียน การพูด ภาษาต่างประเทศ ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมและความต่างด้านความคิด ทักษะการตัดสินใจ และทักษะ

การสร้างสรค์นวัตกรรม (ขวลิต ขอดศิริ และ ดารณีย์ พยัคฆ์กุล, 2563) เช่นเดียวกับกานดา จันทรย์แย้ม (2565) ที่ได้ดำเนินการสำรวจทักษะที่จำเป็นของเยาวชนสำหรับการทำงานในยุคศตวรรษที่ 21 ในพื้นที่ภาคใต้ พบ 6 ทักษะที่สำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงวิจารณ์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารสถานประกอบการ ครูและนักเรียนกลุ่มแกนนำ เห็นว่ามีความจำเป็นสำหรับเยาวชนในพื้นที่ภาคใต้เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ทั้งนี้ ในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ทักษะที่สำคัญต่อการทำงานของแรงงานในสายบริหารจัดการ หรือ White Collar ประกอบด้วย ความยืดหยุ่นทางความคิด (Cognitive Flexibility) ความรอบรู้หลายด้าน เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์สถานการณ์และวางแผน มีความสามารถทางภาษามากกว่าสองภาษาขึ้นไป เพื่อรองรับความสามารถในการทำงานกับบุคคลและอุปกรณ์เทคโนโลยียุคดิจิทัล ขณะที่แรงงานสายปฏิบัติการ หรือ Blue Collar ทักษะที่สถานประกอบการต้องการ คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหน้างาน หรือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (ศุภชัย ศรีสุชาติ, 2561) รวมทั้งความท้าทายของตลาดแรงงานภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 สถานประกอบการจำเป็นต้องปรับรูปแบบการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น จึงเสี่ยงไม่ได้ที่ต้องนำเทคโนโลยีเข้าใช้มากขึ้น ดังนั้นควรมีการพัฒนาทักษะแรงงานที่จำเป็นในอนาคต (Future of Work) เช่น ทักษะพื้นฐานในการทำงาน ทักษะการแก้ปัญหา และที่สำคัญคือ ทักษะทางด้านเทคโนโลยี (วรธา มงคลสืบสกุล, 2565)

ส่วนความก้าวหน้าในอาชีพและความพึงพอใจเนื้อหาของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนักศึกษาต้องการให้ภาคการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชนสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดหางาน การฝึกอบรมในทักษะที่มีความจำเป็น พร้อมไปกับการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (2561) เกี่ยวกับทิศทางการจ้างงานของประเทศไทยในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่พบว่าการเตรียมความพร้อมแรงงานให้มีความสามารถ และทักษะที่สูงขึ้น ต้องเกิดจากการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาคเอกชนและภาคการศึกษา เพื่อผลิตแรงงานใหม่ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต โดยจำเป็นต้องพัฒนารากฐานที่สำคัญคือ การพัฒนาระบบการศึกษา (Education System) ตั้งแต่ระดับสามัญศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ในลักษณะของทักษะที่หลากหลาย เช่น ทักษะการใช้ภาษา การบริหารจัดการการทำงานร่วมกับเทคโนโลยี ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในอดีตที่เน้นการศึกษาด้านใดด้านหนึ่ง ขณะที่หน่วยงานของภาครัฐอย่างกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรเข้ามาให้การสนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงานให้เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ มีการปรับปรุงหลักสูตรผ่านการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ และภาคแรงงาน เช่น การส่งเสริมทักษะแรงงานโดยการ Up Skill และ Re Skill ทั้งในรูปแบบ Online และ On Site มีหลักสูตรที่มีความทันสมัย มีการติดตามความก้าวหน้าของผู้เข้ารับการฝึกทักษะ และการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสถานประกอบการ ส่วนกรมการจัดหางาน ควรพัฒนาระบบการจัดหางานให้รองรับรูปแบบงานใหม่ ๆ มีการดำเนินการให้ความรู้แก่ครูแนะแนว และเยาวชนที่ต้องเกี่ยวข้องกับประเภทงานใหม่ (ศุภชัย ศรีสุชาติ, 2561; วรธา มงคลสืบสกุล, 2565)

ทั้งนี้ สมิตา จุลเชษฐ์ (2564) ได้เสนอไว้ว่า การสนับสนุนด้านการจัดหางาน หรือการฝึกอบรมในทักษะที่มีความจำเป็น สามารถใช้กลยุทธ์พันธมิตร (Affiliate Strategy) ด้วยการสร้างเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกมิติ เช่น สถานประกอบการสำหรับการรับนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

สำหรับประเด็นความต้องการการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนพบว่า มาจากความสนใจในสาขาวิชา โอกาสในการประกอบอาชีพ สิ่งอำนวยความสะดวกของสถาบันการศึกษา และความพร้อมส่วนตัวในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย รวมถึงทุนการศึกษาและโครงการสนับสนุนการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาควรจัดกิจกรรมเปิดบ้าน (Open House) หรือมีการแนะนำสถาบัน ซึ่งในประเด็นความสนใจในสาขาวิชานั้น มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรวิชัย รุ่งเจริญ และ ณรงค์ฤทธิ์ มีเสมอ (2566) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชพบว่า ผู้สมัครให้ความสำคัญกับการที่มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง หลักสูตรต้องสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน สามารถนำมาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตได้ เช่นเดียวกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS ว่าการจัดกิจกรรม และการประชาสัมพันธ์ เช่น การเข้าร่วมโครงการตลาดนัดหลักสูตร การจัดกิจกรรมแนะแนวสัญจร หรือการแนะนำผ่านทางเว็บไซต์ส่งผลให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีนักเรียนให้ความสนใจในการเข้าศึกษาต่อมากยิ่งขึ้น (วิทวัส เหล่ามะลอ, 2562)

ผลการวิจัยที่มีต่อประเด็นความคาดหวังของนักเรียนต่อการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาพบว่า การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีโอกาสในการพัฒนาทักษะและประกอบอาชีพ มีสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรที่เพียงพอ การได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำที่ดี รวมถึงโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรและการเติบโตส่วนบุคคลในหลาย ๆ ด้าน สอดคล้องกับอำนาจ ต้นพานิชย์ และคณะ (2564) ในหลายประเด็น ได้แก่ ความความหวังที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพและเพื่อประกอบอาชีพที่ตนชอบในอนาคต และการมีรุ่นพี่ศึกษาอยู่ในสถาบันทำให้มีโอกาสได้รับการดูแลแนะนำชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย ส่วนการศึกษาของฉวีวรรณ เสวกนิม และ ธนภพ โสทรโยม (2567) พบว่า อาชีพด้านคอมพิวเตอร์เป็นอาชีพที่สามารถทำงานอิสระได้ นอกจากนี้ นักศึกษายังเล็งเห็นว่า อาชีพมีความจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคตข้างหน้า

ทั้งนี้ในส่วนของจังหวัดลพบุรี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า การเรียนการสอนควรเน้นที่สายวิชาชีพ มีพื้นที่ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ เช่น การเรียนการสอนในรูปแบบ “โรงเรียนในโรงงาน” และให้ความสำคัญกับการจัดตั้งห้องปฏิบัติการ (Laboratory) ที่มีการทำงานร่วมกันซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งภาคการศึกษาและภาคธุรกิจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวลิขิต ขอดศิริ และ ดารณีย์ พยัคฆ์กุล (2563) พบว่า การสอนควรเน้นทักษะการเป็นนักปฏิบัติ หรือทักษะเฉพาะประเภทวิชา เช่น ประเภทวิชาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม เกษตรกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ

2) เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในการเปิดศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ผลจากการวิจัยพบคำตอบที่น่าสนใจว่า นักเรียนให้ความสำคัญด้านหลักสูตรมากที่สุด รองลงมาเป็นความต้องการด้านสถาบันการศึกษา ด้านความมีชื่อเสียง ด้านสถานที่ตั้งและด้านครอบครัว แตกต่างจากผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ เสวกนิม และ ธนภพ โสทรโยม (2567) ที่พบว่า ปัจจัยการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย ครูผู้สอน ด้านภาพลักษณ์ของคณะ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านหลักสูตร ด้านค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร และด้านสภาพแวดล้อม

สิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ และยังแตกต่างจากการศึกษาของ อนุพงศ์ ทิ้งในธรรม และคณะ (2566) พบว่า สถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตพื้นที่ EEC มากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านการเงิน อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุดต่อความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตพื้นที่ EEC ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนหรือนักศึกษาในพื้นที่ต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อ และมีปัจจัยที่ใช้พิจารณาแตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการด้านหลักสูตร นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่มีความน่าสนใจ และมีหลักสูตรให้เลือกเรียนหลากหลาย ซึ่งแตกต่างจาก ฉวีวรรณ เสวกฉิม และ ธนภพ โสทรโยม (2567) และพีรวิทย์ รุ่งเจริญ และ ณรงค์ฤทธิ์ มีเสมอ (2566) ที่พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่มีการปฏิบัติมากขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ วิทวัส เหล่ามะลอ (2562) และอานวย ตันพานิชย์ และคณะ (2564) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา คือ หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของผู้เรียน มีสาขาวิชาที่ต้องการศึกษา ส่วนหลักสูตรมีให้เลือกเรียนหลากหลายเป็นปัจจัยที่อยู่ในระดับรองลงมา ขณะที่ สมิตา จุลเชตร (2564) ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คือ หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

ส่วนด้านสถาบันการศึกษา นักเรียนในอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ให้ความสำคัญกับการที่มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย และได้รับการประเมินคุณภาพจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ขณะที่นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ให้ความสำคัญกับการที่สถานศึกษามีความโดดเด่นด้านการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์เป็นลำดับแรก (ฉวีวรรณ เสวกฉิม และ ธนภพ โสทรโยม, 2567)

ในด้านความมีชื่อเสียง นักเรียนต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ตรงกันกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS ของ วิทวัส เหล่ามะลอ (2562) และการวิจัยของ อานวย ตันพานิชย์ และคณะ (2564) เรื่อง แนวโน้มความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรและสาขาใหม่ระดับปริญญาตรี โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่างพบเช่นกันว่า ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและเป็นที่ยอมรับของสังคมมีส่วนเป็นอย่างมากต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

ดังนั้น หากต้องการสร้างชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาของ สมิตา จุลเชตร (2564) เสนอให้นำกลยุทธ์การสร้างภาพพจน์สถาบัน (Institutional Image) มาใช้สร้างความน่าเชื่อถือในส่วนกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ต้องการของหน่วยงาน และใช้กลยุทธ์การขยายตลาด (Market Expansion Strategy) โดยการสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์แบบปากต่อปาก เพื่อขยายโอกาสการเพิ่มจำนวนผู้รับบริการในอนาคต

ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งของสถานศึกษา ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องการให้มหาวิทยาลัยที่มีสภาพแวดล้อมร่มรื่น สวยงาม และมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น บริการระบบซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ รวมไปถึงขนาดและจำนวนของศูนย์การเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ และห้องเรียนต้องมีความเหมาะสม เพียงพอต่อ

การเรียนรู้ สอดคล้องกับ ฉวีวรรณ เสวกนิม และ ธนภพ โสทรโยม (2567) วิทวัส เหล่ามะลอ (2562) และ สมิตา จุลเขตร์ (2564) พบว่า มหาวิทยาลัยที่มีสภาพแวดล้อมร่มรื่น อากาศดีและสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกอันประกอบด้วย การมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์การเรียนที่ครบครันและทันสมัย มีความพร้อมของอาคารและสถานที่ วัสดุ เครื่องมือ เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่นักศึกษาให้ความสำคัญ อย่างไรก็ตามในการจัดตั้งวิทยาเขต หรือศูนย์การศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยนั้น นักศึกษาที่ตัดสินใจเข้าศึกษาให้เหตุผลในเรื่องสถานที่ตั้งใกล้บ้าน ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ความสะดวกสบายในการเดินทางมากที่สุด นอกเหนือไปจากการยอมรับในศักยภาพของคณาจารย์

ด้านครอบครัว พบว่า การที่บุคคลในครอบครัวต้องการให้ศึกษาต่อส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าตัวแปรอื่น สอดคล้องกับ วิทวัส เหล่ามะลอ (2562) ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่ครอบครัวสนับสนุนทุก ๆ ด้านของการเข้าศึกษาต่อมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา เช่นเดียวกับการศึกษาของ อำนวย ตันพานิชย์ และคณะ (2564) และสมิตา จุลเขตร์ (2564) พบว่า คำแนะนำจากผู้ปกครอง หรือผู้อื่นให้ศึกษาต่อมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในสถาบันการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) การจัดตั้งศูนย์การศึกษาชัยบาดาล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่ โดยผลจากการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ ชี้ให้เห็นว่าคณะที่เหมาะสมสำหรับเปิดการเรียนการสอน ใน 5 อันดับเรียงตามลำดับคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในปัจจุบัน ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

2) การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ทำให้เห็นความสอดคล้องของความต้องการในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับการออกแบบหลักสูตรเชิงปฏิบัติการ ควรเน้นให้บัณฑิตสามารถทำงานได้จริง ทำงานร่วมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้ และมีการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ

3) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group) ในประชากรกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อให้เกิดข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มนักศึกษาในอนาคตของมหาวิทยาลัยฯ

4) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถนำผลการวิเคราะห์ปัจจัยไปทำการวิจัยเพิ่มเติมกับกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยฯ เพื่อตรวจสอบความเหมือนและความต่างเกี่ยวกับความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนกลยุทธ์สำหรับการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาด้านกายภาพ การสนับสนุนทุนการศึกษา และการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยฯ

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สนับสนุนงบประมาณจากงบประมาณกองทุนเพื่อการวิจัย มทร.พระนคร ประเภท โครงการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ ในการวิจัย เรื่อง สำรวจความต้องการในการใช้พื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์การศึกษาชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2566). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- กานดา จันทรแย้ม. (2565). ทักษะที่จำเป็นสำหรับเยาวชนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานในยุคศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษาภาคใต้ประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 17(3), 127-137.
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย. อัลฟามีเลียนเนียม.
- ฉวีวรรณ เสวกฉิม และธนภพ โสทรโยม. (2567). ปัจจัยการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. วารสารการอาชีวศึกษาคกลาง, 8(1), 123-133.
- ขวลิต ขอดศิริ และดารณีย์ พยัคฆ์กุล. (2563). ความต้องการสมรรถนะด้านแรงงานและการผลิตกำลังคนสู่ ตลาดแรงงานในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 3(4), 1-15.
- ประเสริฐศรี ขาวช่วง. (2559). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดลพบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พีรวิทย์ รุ่งเจริญ และณรงค์ ฤทธิมีเสม. (2566). ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วารสารการวัดประเมินผลสถิติและการวิจัยทางสังคมศาสตร์, 4(1), 25-38.
- ภัทรธิวา วารินทร์. (2539). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อการศึกษาออกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของคณงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครปฐม. [วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยุวดี มาพุท. (2559). ทำไมควรเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. Mthai. <https://teen.mthai.com/education/91114.html>.
- วรธา มงคลสืบสกุล. (2565). แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การพัฒนาทักษะแรงงานเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงหลังยุคโควิด-19. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(1), 267-282.
- วิทวัส เหล่ามะลอ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS (รายงาน ผลการวิจัย). สำนักบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ศุภชัย ศรีสุชาติ. (2561). *ทิศทางการจ้างงานของประเทศไทยในยุคอุตสาหกรรม 4.0*. สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภวัณณ์ พลายน้อย และเนาวรัตน์ พลายน้อย. (2528). *สารศึกษาประชากร*. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมिता จุลเชตร. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 26(4), 195-210.
- สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. (2561). *ศึกษาวิจัยทิศทางการจ้างงานของประเทศไทยในยุคอุตสาหกรรม 4.0* (รายงานผลการวิจัย). สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุพงศ์ ทิ้งในธรรม, สลิลทิพย์ ทิพย์ไกรศ, และภูวดล ศิริรังสี. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตพื้นที่ EEC. *วารสาร มทร.อีสาน ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(2), 1-12.
- อำนวย ตันพานิชย์, อีรนนท์ ตันพานิชย์, และสิริลักษณ์ พิชัยณรงค์. (2564). แนวโน้มความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรและสาขาใหม่ระดับปริญญาตรี โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 5(1), 1-10.
- Maslow, A. H. (1974). *Dominance, Self-esteem, Self-actualization: Germinal Papers of A. H. Maslow*. In the A. H. Maslow series. R. J. Lowry (Ed.). Monterey, Brooks/Cole.